

آیده بردفمه تورکجه و فرانسزجه اولاراق نشر ایدیلیر
مجموعه عثمانیه و اسلامیه در

مندرجات :

قارلر مزه	هیئت تحریریه
روسیه مسلمانلری	ع . ج
ایکی لایحه غیر مطبوعه	شهید مدحت پاشا
انسکاتره تاریخ مدنی	باقل
دهاءه دره	آدواف پادووان
روسیادن مرسل مکتوب	ع . ج
ادبیات	ع . ج

افکار و ملاحظات عاجزانہم بوندن عبارت اولغلہ ہر حالہ
وجہ اسامنک اختیاری رأی عالیہ منوطدر اقدم

انکلتزہ تاریخ مدنیتی

محرری
ح . ت . باقل

مترجمی
م . س .

بشجی عصر در دوقوزنجی عصر واسطہ قادر

اسیادہ وقوع کلہ تجلیات فکر بہ

— ۱ —

بوندن اولکی جلدہ تاریخ مدنیته اساس اولارق قبول
ایتدیکم باشلیجه شو دوت نقطہ حقندہ بیان مطالعہ ایتشدہ :
۱ — جنس بشرک ترقیسی ، حادثات طبیعیہ قوانینی
تدقیقاتندہ کی موفقیته و بوقوانینک سرعت انتشاریلہ متاسبدرہ
۲ — بوتدقیقتادن اول ہر کسدہ فکر شبہہ نک اویانماسی
اقتضا ایدر . چونکہ بو فکر شبہہ تسماً تدقیقات مذکورہ دن
نشأت ایتدیکی کی قسمادہ اونا معاونت ایدر .

۳ — بو صورتلہ استحصال اولوناجاق کشفیات ، حقایق
فکریہ نک تأثیرینی آرتیردینی کی حقایق معنویہ نی نسبتہ
تأیردن دوشورور . چونکہ حقایق معنویہ اوقدر
چوغلامادینی ایچین حقایق فکریہ دن زیادہ ثابتقدمدر .

۴ — بو حرکتک ، دولایسیلہ مدینتک اک بویوک دشمنی
فکر محافظہ در . یعنی حکومت و روحانیت ہر ایشمیزہ قاریشماز
ایسہ ، حکومت افرادہ نہ یاباجقلمی ، روحانیت نہ یاباناجاقلرینی
تعلیم ایتیزسہ جمعیت بشریہ نک رفاه و ترقی بولامایاجاعی فکریدر .
تاریخ مدینتک حقیلہ آکلاشیلماسی ایچین ایضاحنی پک
لازمی کوردیکم نقاط اساسیہ ایشہ بونلردر . بوتقطہ لردن
ہر بری استنتاج و استکناہ « ۱ » صورتیلہ حادہ تدقیقند

اکثرینک شمیدیکی کی اجراسز قلمسی و برطاقنک عکس
مقصدی منتج اولمسی طبعیدر پادشاہمز اقدمز حضرتلرینک
تجدید اساس دولت و اعمار ملک و ممالک نیات خیرہ ییلہ
تأسیس بیوردقاری قانون اساسینک یوز سکرنجی مادہ سندہ
ولایاتک اصول ادارہ سی توسیع مأذونیت و تفریق وظائف
قاعدہ سی اوزرینہ مؤسس اولمسی حقندہ سبقت ایدن وعد
عالی دخی ولایاتک ہر طرفندہ یوللر و شمندوفرلر و تاغرافلر
وسائر وسایط لازمہ و ختجہ استعداد کامل حصولیلہ اوروپانک
احوال منتظمہ سی درجہ سنہ یتشجنجہ قدر ممالکتلرک ایجابات
موقعیہ سنہ کورہ ادارہ سی محللرینہ براغلق ملاحظہ
صائبہ سنہ مستند اولدینی حالہ شمدی بونک تاملہ عکس و
مخالفی اولہرق ولایتلر جہ کافہ مفردات امورک مرکز دولتہ
جلب و جہی طوغری اولہ میہ جہی مستغنی عرض و بیاندر
یوقارودہ عرض و بیان اولدینی وجہلہ ولایتلر جہ اولان
احتیاجات یکدیگرینہ مقیس اولدینی جہتلہ عمومی حقندہ
اولان نظریاتندہ بودر جہ دن زیادہ بیان رأی و افکارہ اقتدار
و معلومات عاجزانہم مساعد اولیوب فقط شو موقعدہ ایکی
سنہ قریب مدت کوریلان و تجربہ ایدیلان احوال دن حاصل
اولان و بوولایتہ مخصوص بولنان معلوماتہ کورہ مشکلات
موجودہ نک منعبہ ولایتک حسن ادارہ سی ایکی شقدن برینک
اختیارینہ موقوف اولہرق بونک بریسی یوقارودہ ذکر
اولدینی وجہلہ امور عدلیہ و مالیہ و مالکہ حقندہ عمومی
و لایتیر حکمندہ اولان قوانیندن ماعدا اصول و نظامات
موقع و محللرینک ایجابات و احتیاجاتہ کورہ نصل و توجہلہ
اولق لازم کلور ایسہ اقتضالری قرارلشدیریلوب لایحہ لری
تقدیم قلمق اوزرہ بورایہ حوالہ سی و دیکری نشر اولنان
قوانین و نظاماتدہ بیان بیوردلینی اوزرہ ولایاتک کافہ اموری
مرکز دن ادارہ و رؤیتلہ ہر ادارہ درسعادتدہ مرجہی
اولان دوائر عالیہ طرفندن مسئلہ اولق اصولی ترجیح
بیوردلینی حالہ ولایتک مسئولیتہ محل قلمیہ جغندن بوراستنک
امر رسمی ایلہ تعیین بیورلمسی ایجاب ایدر ایشہ خلاصہ

کچیر یامه لیدر .

هیچ بریری اسپانیا قادر خرافاته ملجا اولاماز . چونکه خرافاتک ظهور و تکثیرینه یاردم ایدن شرائط اسپانیاده پک زیاده در . مدخله زک برنجی جلنده کوستردیکم دلائلی تخطر ایدنلرجه معلومدرکه خرافاتک اسباب طبیعییه سی خط و غلادر ، عمومی خسته لقلدر ، زلزلات و تاثیرات مضرة اقلیمیه در . بوتون بونلر حیاتک امتداد طبیعیسی تقصیر ایله اکثریا مافوق الطبیعه برمدکار تحریسی استلزام ایدر . عمومیتی اعتباریله بو حادثات ، اوروپانک هریرندن زیاده اسپانیاده کثیر الوقوعدر . اونک ایچین ، طبیعت مدیه نک تشکیکنده بونلرک نه فنا تاثیرلری اولدیغنی اثبات ضمننده اسپانیایی درکه تدقیقاتمه زمین اتخاذا ایدیوروز .

اسپانیانک اقصادی شمالی استنا ایدیوروز . بوده ، بو حوالینک حرارت و قوراقلق کبی ایکی خاصه مخصوصه تحتده قالماسندن ، اسقا و اروا خصوصنده کی مشکلات ایله حرارت و قوراقلقک تزیدد تاثیرات اتمه سندندر . بو حوالیدن کچن نهرلرک یا قارلری او قادر دریندرکه اراضی بی قوراقلقدن هیچ بر زمان صیانت ایدمه مشدر . بر بو سبدن ، برده قویورلرک عدم موجودیتدن بو جهت ارض دائما صوسز قالمش ، دائما قحط و غلایه مرکز اولمشدر . اقلیمک بو اوینونسزلی ، خصوصیه اسپانیانک اورته طرفلرنده هوایی او درجه بوزمشدرکه قرون وسطاده مملکت علل مختلفه دن قورتولاماش وصیق صیق ظهور ایدن قحط و غلا ایله بر باد بر حاله گلشدر . اوندن باشقا ، پورتیکیزده داخل اولدینی حاله ، اسپانیا شبه جزیره سنه کترتله مبتلا اولان زلزلات ارضیه اسپانیاده حسیات خرافاتپرستانه نک یر لشمه سنه سبب اولمشدر . بو یرلر تاریخنده کورولن اطرادسزلق ایشه بوندندر . و بویله بر یرده حیلکار و حریص منفعت رهبانک نه قادر نفوذ قازانا قارلری ، حیاتک بو قطعیتسزلکنی حکملرنی کچیرمکه نه کوزل آلت ایده جکاری پک قولای آکلاشیلیر .

اسپانیانک خواص مخصوصه سندن بری ده حیات راعیانه نک زیاده اولماسیدر . صنایع زراعیه بورالرده پک زورلقله

استنتاج صورتیه اولان تدقیقات ، کندیسندن منتظر بر طاقم نتایجک تظاهرینه یاردم ایدن بروقاع تاریخیه وفنیه مجموعنی احتوا ایدر . استکنده صورتیه اولان تدقیقات ایسه ، نتایج مستحصله نک امتحانی و بونتاچ ایله هر مملکت تاریخنک ، و هر مملکتده کی ترقی و انحطاطک ایضاح و اثباتیدر . شیمدی به قادر اجرا ایتدیکم استنتاج صورتیه اولان تدقیقاته بر شی علاوه اتمه به حکم . استکنده صورتیه اولان تدقیقاته کلتجه : امید ایدرمکه المده کی جلدک حاوی اولدینی وقایع ، دکیل یالکزر سالف الذکر نقاط اربعه نک ، اهمیتی ایکنجی درجه ده اولان برچوق نقاط سائر نک و هر نه قادر او دورت نقطه دن نشأت ایتسه ده ینه آیریمه تحقیقی ایجاب ایدن باشقا نقطه لرک بیله اثباتنه کفایت ایدر .

اتخاذا ایدیان خط حرکته کوره ، بو مدخلک قسم متباقیسی اسپانیا ، اسقوجیا ، آلمانیا و جاهیر متفقه امریقا تاریخلرنک تدقیقته حصر اولونمشدر . بوناده سبب ، یالکزر انگلتره تاریخنده کی وقایعک ، تحقیقاتی درعه ده ایتدیکم مسائل حقنده بزه منابع و دلائل لازمه تأمین ایدمه مه سیدر . بنجه اسپانیا ، بر ملتک ترقیسنه مقتضی شرائط اساسیه نک آچیقندن آچیغه دوچار غدر اولدینی بر مملکت اولدیغندن تدقیقی هپسینه ترجیح ایتدم الکیزاده ظلم و جفا اسپانیاده اجرا ایدیادی . اسپانیاده درکه آشاعیده کی نظریه نک اثباتی ایچین الکیچوق دلائل نافع اله ایده بیلیرز : بر ملتده بر طاقم افکارک تحکمی ، او ملتک اضمه حلالی موجب اولور .

اولکی فصللرده ، تظاهرات طبیعیه Aspects de la nature دیدیکم حالات ، مدنیات قدیمه خارده خایلی تاثیر اجرا ایتمشدر . بونلر قوه خیالییه اشغال ایدره خرافاته میدان ویرمش ، و قورقونج کورولن حادثات طبیعیه تحلیله کیمسه ده جسارت بر اقامشدر ؛ یاخود دیگر بر تعبیر ایله ، علوم طبیعیه نک ظهورینی تأخیر ایتمشدر . مملک خاره ایله بر چوق جهتجه مشابقتی اولان مملکت ایسه اسپانیادر . اوروپانک

بونا آرتق هیچ بر شی مقاومت ایده‌مه‌ش، اسپانیا ملتیی انحطاطه سوق ایتشد. فی الحقیقه ذکر ایتدیکنز اسباب شو انحطاطی واضحاً کوستریر. اسپانیا انحطاطی آکلاماق ایچین بو اسبابی شویله‌جه بر تدقیق ایتک کفایت ایدر .

روما ایمپراطورلغنک سقوطندن صوکر ، اسپانیا تاریخنده کوزه چاریان وقعه مهمه، ویزیغوتلرک اسپانیایه استیلای ویزیغوت افکارینک بوراده یرلشمه‌سیدر. کندیلرینه خلف اولدقلری (سوئو) لرکی ویزیغوتلرده آریوس مذهبندن ایدیلر. بو یوزدن اسپانیا، یوز الی سنه مدته، تکمیل غوتلرک سلوک ایتدکلری او مذهب مشهور سالکارینک نقطه اجتماعی اولدی. بشنچی عصر صوکنه‌دوغرو، فرانقلر اورتودوقس مذهبی قبول ایدرک بونلره اعلان خاصمه‌یه باشلادیلر . او زمانده فرانقلرک قرالی اولان (قلوویس) ، طرف روحانیتدن خرسیتیانلغ مدافعی اولاراق طایندیشدن رفضی ویزیغوتلره هجوم ایتدی . عین اسبابدن دولایی خلفلری‌ده (قلوویس) پولتیقه‌سفی طوتدیلر و همان برعصره یاتین برزمان اسپانیالیر ایله فکرآ ، بدنا محارب بولوندیلر .

ویزیغوت ایمپراطورلی بوندن اودرجه متضرر اولمشدی‌که انقراضه پک آز برشی قالمشدی . کیفیت بو درجه وخامته دوشونجه حرب دینی، حرب ملی حاله کلدی. واسکی قرال‌لره آریوس پایازلری آراسنده صیقی بر اتفاق حصول بولدی .

—۲—

بو دورجه‌هالنده بویله بر اتفاقک کندیلرینه نه درجه فائدملی اولدیننی پایازلر پک اعلا بیلورلردی . دشمنه قارشى ابراز ایتدکلری حیله و خدعه‌لرک، معجزه و کرامتلرک بول بول مکفاتی کوروپورلردی. ره‌بانک اسپانیاده حائز اولدیننی او دهشتلی نفوذک اساسنی ایشته بوراده آراماق ایجاب ایدر . بر نفوذک زوال بولماسی شویله دورسون، وقایع متحصله ایله کوندن کونه آرتمش، باشند باشه مملکتی اورتمش، قاپلامشدر. آلتینچی عصر دن چوق اول ایدی ، لاتین ره‌بانی ، حاکم‌لری اولان ویزیغوتلری خرسیتیانلغنه سوق ایتدی .

تطبیق اولونا بیلدیکندن خلقک قسم اعظمی سورولر پیشنده دولاشمغه مجبور اولمشدر . چونکه اسپانیایه جزیره‌سند تاثیر اقایم ایله زراعت هان غیر ممکندر و بوندن دولایی طبایعه بر انتظامسزاق، ثباتسزاق، دربدراک حاصل اولارق بوشرائط تحتده قالان اهالی ایسه حیات سرسریانه‌نی ترجیح و چوبانانی اختیار ایتشد. اسپانیالیری بو حاله سوق ایدن دیگر برسبدده اسلام‌لره قارشى ایتدکلری حدسز حسابسز محارباتدر . هزیمت حالنده محصولات زراعیه غالب‌لره ترک اولوندیننی حالده قویون سورولری طاعدن طاغیه آشیریلوب قاجیریلوردی. بوسبدن اهالی چفتچی اولاجانی یرده چوبان اولمشدر . طایطه‌نک ضبطندن صوکرآ بیله استرامادورده، مانشده ، یکی قاستیلده حدود اهالیسی همان جمله راعی ایدیلر . حیوانلر خصوصی چاپرقلرده ده‌کیل، طاغلرده اوتلا‌بورلردی . هپ بوشیلر، اسپانیاده حیاته قارشى برشبهه، برتردد پیدا ایدرک هر کسه سرسریلک عادی بخش ایتش، و مؤخرآ ادبیاتلرنده کورولن او اسلوب خیال‌پورانه‌نی میدانه کتیرمشدر .

بو دیارده هرشی موقدر ، هر حرکتده بر قرارسزاق ، بر اندیشه نمایاندر . دوشونمک، عریض و عمیق تدقیق‌اتده بولونمق هان محالدر . فکر شبهه‌دن، او نشانه تیقظدن اثر یوقدر. خرافاته، اعتقادات مؤسسه و مصرعیه یول تمامیه کشاده‌در . اسپانیا تاریخنک اس اساسنی تشکیل ایدن بو خرافات و اعتقادات، اونک ایچین آلا بیلدیکنه ایلریله‌مش، کواکشمشدر .

دیگر سببلر علاوه اولونماق‌سزین، یالک‌ز بو حادثاتک اسپانیا طالع حیاته نه درجه‌لرده تأثیرات اجرا ایتدیکنی تمین ایتک اولدجه کوجدر . فقط نتایج مهمه ظهوره کتیردیکی محققدر. دلائل کافی‌نک عدم موجودیتدن دولایی تأثیرات مذکورده نقطه‌سی نقطه‌سنه تعیین ایده‌مه مکملکنز او قدار شایان اهمیت ده‌کیلدر. بو حادثاته دیگر سببلرده ضم اولوناراق اسپانیاده او یله بر حال ضروری وقوعه کلمشدرکه

بوندن چوق متأثر اولدیلر . محافظه دین آرزومنی اسپانیاده او درجه‌یی بولمادی که بر حکمدار ، تحته چیقارکن دینی صاف ، هر نوع یا کلیش تفسیرلردن مصون طوتاجاغنه دأر یمن ایتمه‌دکه حکومت ایدمه یوردی . حکمدارک بویمنینی اجرا ایدوب ایتمه‌دیکنی تفتیش ایتک حق ، کندیسینی تحته کچیرنلر آئیده‌ایدی . یعنی اونی بر موجب عهد ، مراملرینک اجراسنه آت ایده بیلیرلر ایدی .

یدنجی عصرله اعصار سائرده اسپانیا پاپازلرینی ، اوروپانک هیچ بر برنده کورولمه‌مش قوت و نفوذ اصعاک ایدن احوال ایشته بونلردر . سکزنجی عصرده برشی اولدی که بوقوه حاکمینی یرله یکسان ایده‌جک کی کورونمشکن تزئیدینه سبیت ویردی :

« ۷۱۱ » ده مسلمانلر افریقا ساحلندن بایراق آچاراق اسپانیانک جنوبنه حاکمانه آباق باصدیلر . لمحہ بصر دینیله‌جک بر زمان قیلده ، شمال غربی طاعنلری مستثنا اولدینی حالدہ تکمیل اسپانیایی ید ضبطنه کچردیلر . اسپانیایلر ابتدا او صرب طاعنلرده منتظر فرصت بکشدیلر . بالاخره جسارته کله‌رک ، و پارچه پارچه داغیلماش اولان قوتلرینی برر برر جمع ایده‌ک غالب‌لری اوزرینه هجومه باشلادیلر . او زمان ، بی‌امان بر حربدر یوز کوستردی ، سکز عصرمدتله جنک ایدیلدی . بوقانلی محاربات اسپانیاده اجرا ایدیلان دین محاربه‌لرینک ایکنجیسی ایدی ؛ اوده برنجی حرب کچی ملی برحرب حالی آلدی . مسلمان عرب‌لرله خریستیان اسپانیولار ، فرانسر تثلیم‌جیلرله اسپانیا آریوسیلری آراسنده بونجه مشکلات ایله دوام ایدن محاربه‌لرده غالب کن دائما خریستیانلر اولدی . دوقوزنجی عصر اواسطنه دوغرو غلبه‌لرینی ، دورا سلسله‌سنه قادار ایلرلندیلر . اون برنجی عصر نهایتندن اول (تاجه) و (طلیطله) یه قادار بوتون مملکت البرینه دوشمشدی (۱۰۸۵) . فقط یاییلاجاق داها بویوک ایشلر واردی . جنوبده حرب حالا اولانجه مظالمیه دوام ایدیوردی . یالکیز ۱۴۸۷ ده مالانانک ، ۱۴۹۲ ده غرناطه‌نک ضبطدن صوکر

حکومت بویله‌جه خریستیان اولونجه آریوس پاپازلرینک حائر اولدقلری کافه امتیازات ، بونلرک آلربنه کچدی . حتی اسپانیا حاکملری ، خریستیانلنی قازانیدرقلرندن دولایی لائین رهبانسه برنوع متدراقلده حسن ایتدکارندن ، پاپازلرک او وقته قادار اسپانیاده صاحب اولدقلری قوت و قدرت ، بوسایه‌ده آرتمش اولدی . روحانیت آرتق ایدن اینی‌یه بویودی . پاپازلر ، حکومتک بومیل وتوجهینی ، کندیلرینه مخصوص اومهارت مونسه ایله ، بویله قوللاناراق یدنجی عصر اورتلرینه دوغرو اوروپانک هر یرندن زیاده بوراده صاحب حکم کسیدیلر . سوزینی کچیرن آرتق پاپازلرله اونلره مماشات ایدن صنفلر ایدی . جمعیت رهبان ، مجلس مبعوثان اولمشدی .

او دورده اسپانیانک یاغتی اولان طلیطله‌ده پاپازلرک نفوذی بر درجه‌یی بولدی که ۶۳۳ ده برقرالی ؛ اوکلرینه دیز چوکمش ، یوزینی یرلره سورده‌رک استدعای مرحمت ایدیور کوریورز . بوذلت ، یاریم عصر صوکر ، دیگر بری طرفندن داها ارتکاب ایدیلدی . او زمانک تاریخ نویسی ، عادت اولمشدی ، دیه وقعه‌یی معدور کوسترمک ایسته‌بور . فقط دیگر وقایمک دلالتله آکلاشیلیورکه بو آیین ، اهمیت ویریلمه‌یه‌جک برشی ده‌کیلدر . چونکه قرالک بونمبیدی دوائر حکومتک تعبدینی استلزام ایدیور . پاپازلره اویله بر قوت کلورکه مدعی اولسون ، مدعی‌ایله اولسون برکیمسه ایسترسه دعواسنی رهبان مجاسنه حواله ایتدیریور ؛ حاکم یرینه ، راهب حضورینه چیقیور . ایش بونسلکه ده قالمایور ؛ مدعی و مدعی‌علیه‌ک رضایله محکمه‌لرده کورولن بر دعوایه ، ایسترسه ، رهبان مداخله ایده‌رک ، حکم‌کنزی تعدیل و یا تصحیح ایدیکنز ، دبیه دعوائی کری چویریور . عدلیه هیأتنه نظارت ایتک ، عدلیه مأمورلرینه وظیفه‌لرینی اوکرتمک ایشی هپ پاپازلرده قالیور .

هیأت روحانیه‌نک اسپانیاده‌کی تحکمنک بر دلیل جزینی ده رفضیلره قارشو وضع ایدیلان قوانینک غایت شدید اولماسیدر . بوشدت هیچ بر مملکتده کورولمه‌مشدر . پاپودیلر

یوزندن بیلدیرملر، شمشکالر تظاهری ایدیور، قاعل مجرم بو صورتله جزالانیوردی .

حال بودرجهنی بولونجه، هیأت رهبانک نه قادار حکم و نفوذ مالک اولاجانی پک قولای آکلایشیلر. مدت مدیده استوری سلسله جبالنده محبوس قالمش، اسکی مدارتیشلرندن محروم اولمش بر خلقک نه درجه فساد اخلاقه اوغرایاجانی کندیلر. کندن معلوم اولور . اولیه مظلّم بر وحشته دوشدیلرکه هیچ اولمازسه یوزسنه صنعتسز ، تجارتسز ، ادبیاتسز یاشادیلر. و جهالتلری آرتدجه خرافانه اعتقادلری آرتیوردی . بوده رهبانک نفوذنی آرتیریودی . او حالده نه وقوعه کلدیسه ضروری الوقوع ایدی. عربلرک استیلاسی مملکتی فقره دوشوردی. فقر جهالتی استلزام ایتدی . جهالت صافدلکلی میدان کتیدی . صافدلکده انسانده مملکه و آرزوی تقهیمی ، کندی کندنی اداره ایده بیلمک قایغیسی ازاله ایتدیکندن روحانیه قارشى اولان او کور اطاعت مملکتده یرلشدی قالدی ، او اطاعت بهیمیه که ، مع التأسف ، اسپانیانک خاصه میزه و حاکمه سیدر ، اسپانیولارک اساس طبیعتلرندن بریدر .

(انکلترده تاریخ مدنیت) عنوانلی اثر مشهورندن بر فصل مهمنک ترجمه سنی اجتهاده درجه باشلادیغمز (باقل ک ترجمه حالته دائر بر مقاله حاضر لامشدر ، مجموعه مزک حجباً عدم مساعده سی سببیه ، نسخه (آیه به ترک) اولوندی .
— اجتهاد —

دهایه ندر ؟

بزده دهایه دائر یازیلان شیلر هان ایکی اوچ مقاله نی کچمز . عجباً بودها تکز قلتدن یا خود کثرتدن میدر ؟ دهایه و اسخبانه دائر صوک زمانلرده ایتالیاده نشر آمار

درکه حکومت خرسیتانیه تأسس واسکی اسپانیا دولتی بر صورت قطعیه ده تحکیم تحکم ایده بیلدی .

بو وقعه لر اسپانیا طبایع مایه سی اوزرینه بویوک تأثیرلر براقدی . سکز عصر امتداد ایدن مدهش دین محاربه سی مملکتی قانلره بویادی . دیگر مملکتلرده بو نوع محاربات صلیبیه نادراً وقوعه کلدیکی حالده اسپانیا بونی عصرلرجه تعقیب ایتدی . چونکه اسپانیانک مقصدی بر مملکت ضبطی ده کیل ، اغیارینه قارشى او قادار مرحتسز بر دینک تأسیس و تأییدی ایدی و بواننده ، طبیی اوله رق ، بو دین مروجلری دینلریله برلکده نفوذلری ده اسپانیا اوزدرینه مسلط ایتدیلر . کرک میدان حربده ، کرک مجالس مشورتده رهبانک رأی و فکری هر شیئه غلبه چالار اولدی . مادام که محاربه دین ایچین اولویوردی ، دین مأمورلرینک بوندن حقیقه مستقید اولماسی ایجاب ایدردی .

مملکت اوزدرینه هجوم ایدن تهلکه نک بویوککی نسبتده اهالیده کی حسیات خرافاتپرستانده بویودی . بونی اولجه ده بیلدیرمش ایدم . اسپانیا خرسیتانلری اولرندن طرد اولونوب ده شماله التجا ایتدکلری کوندن اعتباراً بو حقیقت ثبوت بولمغه باشلادی . طاغیر آراسنده انشا ایتدکاری مأولرنده بر قوطو ، بر محفظه مقدسات بولوندریورلردی . بو محفظه اسپانیالیرجه بر حامی ، عین زمانده ده بر نوای ملی ایدی . اطرافته طوبالانیورلر و اولوانک معاونتیه دشمنلری اوزرینه اومولماقد غلبه لر احراز ایدیورلردی . کندیلرینی صلیبک عسکرلری طانیشلردی . بو صورتله فکرلرنده مافوق الطبیعه شیلره اولیه بر اعتیاد اعتقاد حاصل اولدی که بزلرجه تفهیمی غایت مشکلدرد ، و کندیلری بو باده اوروپاملل سائر سندن بوتون بوتون فرقی درلر . کنجاری مظهر کشفیات ، اختیاراتی مستغرق تحیلات ایدیلر . کندیلرینه سمان عجیب اخبارات نازل اولویور ، هر محاربه دن اول اسرار انکیز الهمات وقوع بولویوردی . نه وقت بر مسلمان ، اعزددن برینک مزارینی آچسه کویار آلتدن دورلو قورقونج صدالر ، کوك